

Toekomst biogas

Van laagwaardige input naar hoogwaardige output

Hoewel wereldwijd de biogassector een gestage groei doormaakt, verwacht de Rabobank dat in Nederland en in de ons omringende landen de groei sterk zal afvlakken. Bij het huidige SDE-beleid krijgen duurzame energiebronnen met de laagste kostprijs voorrang. Duurzame warmte, wind en bijvoorbeeld biogas uit RWZI's hebben daardoor eerder een rendabele business case dan alles- en covergisting. De verruiming van de SDE naar 3 miljard voor 2013 vergroot de kans dat er in fase 4 nog budget over is voor biogas uit mestcovergisting. In een lagere fase intekenen dan het vastgestelde basisbedrag zal in de praktijk zelden tot een rendabele business case leiden. De € 0.594 / m³ groen gas voor allesvergisting in fase 3 is voor de meeste projecten ook gewoonweg te laag. Zoals ik recent nog op de praktijkdag bio-energie van Agentschap NL heb aangegeven liggen de SDE 2013 tarieven lager dan de huidige gemiddelde kostprijs in Nederland.

Voor bestaande vergisters wellicht een opluchting, er komen weinig nieuwe bij. Er is terecht al veel gesproken over het ongelijke speelveld tussen MEP en SDE. De MEP-vergisters die hebben kunnen investeren in de warmtebenutting en de 'warmtebonus' voor de komende 5 jaar kunnen gaan benutten kunnen het financiële gat met de SDE-vergisters gedeeltelijk verkleinen. Voor de meeste is dit onvoldoende om weer zwarte cijfers te kunnen draaien. De Rabobank zoekt samen met BBO, LTO en de overheid naar mogelijke oplossingen.

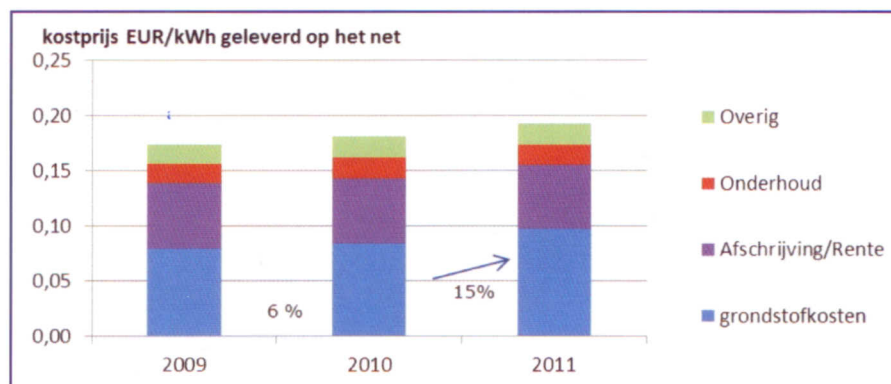
Benchmark

Het zal voor de meeste lezers geen verrassing zijn dat in 2011 en 2012 de kostprijs van biogas verder is opgelopen. In totaal is de kostprijs in 2011 met 1 ct opgelopen tot 19 ct/kwh. Vooral de grondstofkosten (input + output) lagen 1,3 ct hoger. De vergisters die afhankelijk zijn van hoog energetische biomassa hadden hier het meeste last van. Naast de wereldwijde stijging van bijna alle agrarische grondstoffen stegen de coproducten verder in prijs. Toenemende vraag door nieuwe vergisters en vanuit het buitenland zetten de coproductenmarkt verder onder druk.

Nu de gangbare coproducten zijn gestegen in prijs krijgen de 'laagwaardige producten' toenemende belangstelling.

Maar let op, het is niet voor niets dat diverse producten in het verleden niet of in beperkte mate zijn ingezet als grondstof. Capaciteit of uitvoering van de vergister kunnen belangrijke redenen zijn waarom in het verleden laagwaardige producten niet in het menu zijn opgenomen. Goedkoop kan ook duurkoop zijn. Uiteindelijk moet een laagwaardige grondstof leiden tot een lagere kostprijs

van het biogas en niet alleen tot lagere grondstofkosten. Het is voor de sector belangrijk dat technologische vooruitgang in bewerkingstechnieken, onderbouwd met praktijkresultaten, leiden tot economische vooruitgang.

De bovenstaande tabel laat de kostprijsontwikkeling zien van ruim dertig vergisters. Hierin zitten zowel mestcovergisters als allesvergisters met een gemiddelde grootte van 1,5 MWe.

De kostprijsstijging komt vooral door de opgelopen biomassakosten. Coproducten die geschikt zijn voor veevoer en of biobased economy zullen op termijn te duur worden voor de productie voor biogas met de huidige SDE-voorwaarden.

Ook de food, feed & fuel discussie krijgt steeds meer aandacht. De maatschappelijke opinie richt zich in toenemende mate op de duurzaamheid van grondstoffen die worden gebruikt voor energieopwekking. Innovatie in bewerking van biomassa zal zich het beste kunnen richten op laagwaardige grondstoffen.

Wat heeft de biogassector nodig?

Voor de korte termijn zijn gunstigere voorwaarden nodig om de investering terug te kunnen verdienen en een rendabele business case te creëren voor de periode na de MEP.

Voor mestcovergisters kan de verplichte mestverwerking onder het voorgenomen nieuwe mestbeleid kansen bieden door vergisters die een WKK en dus restwarmte hebben. Wanneer zij met beperkte investeringen als erkende mestverwerker worden aangemerkt kan dit tot extra inkomsten leiden. Het deel wat wordt gehygiëniseerd en geëxporteerd of wordt gedroogd tot exportwaardig product zou dan erkend moeten worden.

Echter 100% van het digestaat verwerken is financieel meestal niet interessant. De overblijvende dunne fractie, die meestal het voordeligst in de directe regio afgezet kan worden, mag dan geen belemmering opleveren voor de verkrijging van de erkenning. Kortom, praktische regelgeving is gewenst.

Voor de langere termijn lijkt de biogassector gebaat te zijn bij het vergisten van laagwaardige reststromen en het biogas in te zetten voor de meest hoogwaardige toepassing. Gelet op de beperkte alternatieven die er zijn voor biobrandstoffen lijkt geconcentreerd of vloeibaar gemaakt groen gas voor de transportsector de beste papieren te hebben.

Steeds meer overheden nemen duurzaamheidscriteria op in hun subsidiebeleid en er is toenemende weerstand tegen biobrandstoffen geproduceerd met eerste generatie biomassa zoals biodiesel uit bijvoorbeeld koolzaad.

Naast biogas zijn er voor de transportsector weinig alternatieven omdat 2de generatie biobrandstoffen te maken hebben met technologische vertragen. Dit biedt kansen voor biogas.

Want het omzetten van laagwaardige biomassa naar hoogwaardig groen gas is een bewezen duurzame technologie. Voor een goede business case liggen nog enkele uitdagingen.

Allereerst heeft de biogassector een vaste vergoeding nodig voor het groen gas t.o.v. de aardgasprijs.

Op dit moment zijn de meerkosten van groen gas t.o.v. aardgas gemiddeld meer dan € 0,40 / m³ groen gas. Deze meerkosten zullen onder de huidige wet- en regelgeving vergoed moeten worden uit de opbrengst van biotickets.

Het bioticketsysteem is simpel gezegd de opbrengst voor de productie van erkende biobrandstoffen. De opbrengst wordt op dit moment volledig bepaald door vraag en aanbod en regelgeving die bepaalt hoe duurzaam de biobrandstof is. Zo kan de biobrandstof dubbel of zelfs vierdubbel worden geteld, afhankelijk van de grondstof die wordt gebruikt. En hier ligt de kans voor de biogassector.

De benodigde investeringen in de productie van groen gas, geschikt voor de transportsector, zijn groot. Opwerkingsinstallaties, infrastructuur en aangepaste transportmiddelen zijn enkele voorbeelden. Dit vraagt lange termijn overheidsbeleid voor zowel de biogas- als de transportsector. De biogassector heeft vooral een vaste opbrengst nodig voor haar biogas. Want risico lopen de vergisters al genoeg. Nog beter is een biogasopbrengst gekoppeld aan de ontwikkeling van de grondstofkosten. Vanwege de zeer beperkte correlatie tussen biomassakosten en de prijs voor biobrandstoffen zal dit moeilijk uit de markt te halen zijn.

De vraag naar groen gas is groter dan het aanbod. De komende jaren zal duidelijk worden wat Nederland echt over heeft voor groen gas. Het aantonen van de duurzaamheid van biogas en daaraan gekoppeld een langjarige meeropbrengst voor het biogas is een randvoorwaarde voor een serieuze business case voor biogas voor de transportsector. Het huidige bioticketsysteem voorziet hierin nog niet.

Raadpleeg onze nieuwe biogas studie via: www.rabobank.nl/agrarisch.

Rabobank

Tekst: Hans van den Boom
(Sectormanager Duurzame Energie Rabobank Nederland)

